

Etap III – Centralny

Pytania testowe wielokrotnego wyboru (20 pkt)

1. Zasada współmierności przychodów i kosztów powoduje:
  - a) konieczność zachowania tych samych zasad wyceny materiałów w kolejnych latach
  - b) konieczność rozliczania kosztów w czasie
  - c) stosowanie odpowiednich zaokrągleń w ewidencji i sprawozdawczości
  - d) konieczność rozliczania przychodów w czasie

2. Przychodem z tytułu udzielenia innej jednostce pożyczki długoterminowej są:
  - a) naliczone za dany okres odsetki
  - b) odsetki naliczone w poprzednim okresie, a otrzymane w danym okresie
  - c) dywidendy
  - d) odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości pożyczki

3. Stan końcowy debetowy na koncie „Rozliczenia międzyokresowe kosztów zakupu”:
  - a) zwiększa wartość bilansową zapasów
  - b) ujmowany jest w całości na koniec okresu w rachunku zysków i strat w segmencie działalności podstawowej operacyjnej
  - c) zmniejsza wartość bilansową zapasów
  - d) w całości przenoszony jest na konto „Zużycie materiałów i energii”

4. Poziomy podział konta może oznaczać:
  - a) wydzielenie części obrotów z jednej strony konta i przeniesienie na drugie konto
  - b) prowadzenie ewidencji analitycznej i syntetycznej
  - c) występowanie kont podstawowych i korygujących
  - d) wprowadzenie kont pozabilansowych

5. W przedsiębiorstwach handlu detalicznego odchylenia od cen ewidencyjnych towarów z tytułu zarezerwowanego VAT występują w przypadku prowadzenia ewidencji zapasów towarów wg:

- a) cen sprzedaży netto
- b) cen sprzedaży brutto
- c) cen nabycia
- d) cen zakupu powiększonych o koszty związane z zakupem i marżę detaliczną

6. Według ustawy o rachunkowości jedynymi możliwymi metodami amortyzacji środków trwałych są:

- a) metoda liniowa przy zastosowaniu stawek określonych w ustawach podatkowych
- b) metoda progresywna
- c) metoda degresywna – pod warunkiem zgodności z przepisami ustaw podatkowych
- d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa

7. Zapasy materiałów i towarów mogą być wyceniane według:

- a) cen nabycia nie wyższych od cen sprzedaży netto na dzień bilansowy;
- b) cen nabycia nie niższych od cen sprzedaży netto na dzień bilansowy;
- c) cen sprzedaży brutto
- d) cen zakupu nie wyższych od cen sprzedaży netto, o ile koszty zakupu są nieistotne.

8. Jednostka posiada zapasy materiałów wycenione wg cen nabycia na 180 zł, możliwa do uzyskania w dniu bilansowym cena sprzedaży netto wynosi 160 zł. Wartość bilansowa materiałów będzie równa:

- a) cenie nabycia (180 zł)
- b) cenie sprzedaży netto (160 zł)
- c) cenie średniej ($170 \text{ zł} = (180+160):2$)
- d) to zależy od przyjętej w jednostce polityki rachunkowości

9. Konto „Środki trwałe w likwidacji”:

- a) jest kontem analitycznym do konta „Środki trwałe”
- b) jest kontem korygującym do konta „Środki trwałe”
- c) jest kontem pozabilansowym
- d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna

10. Obliczając cenę nabycia materiałów, należy m.in.:

- a) powiększyć cenę zakupu o część kosztów wydziałowych
- b) powiększyć cenę zakupu o koszty transportu materiałów
- c) pomniejszyć cenę zakupu o koszty transportu materiałów
- d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa

11. Konto „Usługi obce” obciążane jest m.in.:
- kwotą wynagrodzeń wypłacanych pracownikom etatowym
  - wypłatami dla osób fizycznych wykonujących prace porządkowe na podstawie umowy zlecenia
  - kosztami związanymi z dozorem mienia wykonywanymi przez inną jednostkę gospodarczą
  - kosztami prowadzenia rachunku bieżącego jednostki
12. Do aktywów trwałych zaliczane są m.in.:
- grunty własne, grunty obce, ujemna wartość firmy
  - koszty zakończonych prac rozwojowych, inwestycje długoterminowe, grunty własne
  - środki transportu, produkty gotowe, dodatnia wartość firmy
  - środki transportu, udzielona na dwa lata pożyczka, należność z tytułu dostaw i usług z terminem płatności 1,5 roku
13. W jednostce będącej płatnikiem VAT za cenę zakupu można uznać:
- przy zakupach z importu cenę należną dostawcy zagranicznemu powiększoną o cło i podatek akcyzowy oraz koszty ubezpieczenia dostawy i niepodlegający odliczeniu VAT
  - przy zakupach krajowych cenę jaką nabywca płaci za zakupione składniki majątku pomniejszoną o podlegający odliczeniu podatek VAT
  - przy zakupach krajowych cenę jaką nabywca płaci za zakupione składniki majątku powiększoną o podlegający odliczeniu podatek VAT
  - żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa
14. Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się:
- sprzedaną kontrahentowi licencję
  - nabyte patenty na potrzeby operacyjne jednostki
  - wypracowaną w długoletniej działalności markę firmy
  - koszty zakończonych sukcesem prac badawczo-rozwojowych
15. Do wartości początkowej środka trwałego nigdy nie zalicza się:
- poniesionych w związku z zakupem kosztów transportu i kosztów uruchomienia środka trwałego
  - odsetek od kredytu zaciągniętego na sfinansowanie zakupu środka trwałego naliczonych za okres do przyjęcia tego środka do użytku
  - odsetek od kredytu zaciągniętego na sfinansowanie zakupu środka trwałego naliczonych za okres po przyjęciu tego środka do użytku
  - podatku VAT naliczonego przy zakupie, w części podlegającej odliczeniu

16. Wskaż określenia charakteryzujące koszty sprzedaży:
- są to koszty utrzymania przedsiębiorstwa jako całości
  - są to m.in. koszty związane z przewozem sprzedanych wyrobów, które obciążają sprzedawcę
  - są to m.in. koszty związane z przewozem sprzedanych wyrobów, które obciążają nabywcę
  - są to m.in. koszty opakowania sprzedawanych wyrobów przez sprzedawcę
17. Przykładem kosztów stałych w przedsiębiorstwie są:
- wartość zużytych materiałów na cele produkcyjne;
  - amortyzacja środków trwałych obliczona przy pomocy metody naturalnej;
  - energia zużyta do napędu urządzeń wykorzystywanych w produkcji
  - żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna
18. Rozdzielnik wynagrodzeń służy do:
- wyodrębnienia potrąceń obowiązkowych i dobrowolnych w liście płac
  - podziału wynagrodzeń według miejsc pracy, na których one powstały i jest podstawą do księgowania kosztów w układzie rodzajowym
  - podziału wynagrodzeń według miejsc pracy, na których one powstały i jest podstawą do księgowania kosztów w układzie kalkulacyjnym
  - prowadzenia ewidencji czasu pracy
19. Konto o nazwie „Rozliczenia międzyokresowe kosztów”:
- jest kontem bilansowym, które może wykazywać tylko saldo debetowe
  - jest kontem wynikowym, które może wykazywać dwa stany końcowe
  - może wykazywać saldo debetowe, które oznacza stan rozliczeń międzyokresowych czynnych
  - może wykazywać saldo kredytowe, które oznacza stan rozliczeń międzyokresowych biernych
20. Kalkulacja podziałowa ze współczynnikami:
- jest stosowana przez jednostki, które produkują masowo różne wyroby z takiego samego surowca, stosują takie same urządzenia produkcyjne oraz takie same procesy technologiczne do wszystkich produkowanych wyrobów
  - jest stosowana przez jednostki, które prowadzą ewidencję kosztów tylko w układzie rodzajowym
  - nie może być stosowana przez jednostki, u których na koniec okresu występuje produkcja niezakończona
  - nie jest współcześnie stosowana w praktyce
21. Według tzw. srebrnej zasady finansowania:
- uzasadnione jest finansowanie aktywów trwałych kapitałami długoterminowymi
  - aktywa trwałe nie mogą być finansowane zobowiązaniami
  - aktywa obrotowe mogą być tylko i wyłącznie finansowane zobowiązaniami krótkoterminowymi
  - żadna odpowiedź nie jest prawidłowa

Zadanie sytuacyjne 1 (30 pkt)

ALFA Sp. z o.o. jest jednostką produkcyjną, prowadzącą ewidencję produktów gotowych w cenach stałych ustalonych na poziomie planowanego kosztu wytworzenia. Obróty wybranych kont w spółce na dzień 31 stycznia 20XX r. są następujące:

„Koszty produkcji wyrobów” 42.000 zł; w tym: materiały bezpośrednie 31.500 zł, płace bezpośrednie 7.500 zł, narzuty na płace 3.000 zł;

„Koszty wydziałowe” 15.000 zł (wszystkie koszty wydziałowe są uzasadnione).

W styczniu wytworzono 550 szt. wyrobów gotowych i 100 szt. produktów zaawansowanych w 50% z punktu widzenia kosztu wytworzenia.

- 27 stycznia przyjęto wyroby gotowe do magazynu po planowanym koszcie wytworzenia 100 zł za szt. (PW).
- 28 stycznia sprzedano 500 szt. wyrobów gotowych w cenie jednostkowej 150 zł netto (wystawiono fakturę z odroczonym terminem płatności, VAT 23%).
- 29 stycznia wydano sprzedane wyroby z magazynu (WZ).
- 31 stycznia rozliczono rzeczywiste koszty produkcji oraz odpowiednio skorygowano koszt sprzedanych wyrobów gotowych (wystawiono odpowiednie dowody PK).

Polecenia:

Na podstawie powyższych danych:

- a) dokonaj kalkulacji kosztu jednostkowego wyrobu gotowego (4 pkt),
- b) dokonaj ewidencji operacji gospodarczych jakie zaszły w styczniu na kontach syntetycznych, zachowując porządek chronologiczny (zgodnie z kolejnością ich zajścia) (14 pkt),
- c) ustal wynik brutto na sprzedaży i wskaż pozycje rachunku zysków i strat w których zostaną wykazane skutki sprzedaży wyrobów (4 pkt),
- d) ustal wartość bilansową zapasów na 31 stycznia 20XX r. oraz wskaż pozycje bilansu, w których zostaną one wykazane (4 pkt),
- e) dokonaj kalkulacji ponownie, przyjmując, że zaawansowanie produkcji dotyczy kosztów przerobu (materiały są wydawane na początku procesu produkcji) i podaj jednostkowy koszt wytworzenia wyrobu gotowego (4 pkt).

Należy przyjąć założenie, że sprawozdanie finansowe spółki sporządzane jest zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej.

ROZWIĄZANIE

a) Kalkulacja jednostkowego kosztu wytworzenia wyrobu gotowego

Obliczenia:

--

Koszt jednostkowy wyrobu gotowego wynosi:

b) Ewidencja

500-1 Koszty produkcji wyrobów	520 Koszty wydziałowe		
Sp)42.000	Sp)15.000		

Miejsce na niezbędne obliczenia:

Za każdą poprawnie zaksięgowaną operację należy przyznać po 2 pkt (7*2=14 pkt)

c) Wynik brutto na sprzedaży wyniósł:

Prezentacja skutków sprzedaży w rachunku zysków i strat:

Pozycje rachunku zysków i strat	Kwota	Punkty

d) Wartość bilansowa zapasów na 31 stycznia wynosi:

Wartość bilansowa Zapasów na koniec kwietnia 2026 r.

Pozycje bilansu	Kwota	Punkty

e) Kalkulacja kosztu wytworzenia wyrobu gotowego, przy założeniu, że zaawansowanie produkcji dotyczy kosztów przerobu (materiały są wydawane na początku procesu produkcji)

Obliczenia:

--

Koszt jednostkowy wyrobu gotowego wynosi:

Zadanie sytuacyjne 2 (25 pkt)

Dnia 15.09.2025 r. jednostka zakupiła wymagającą montażu maszynę (OT wystawiono). Wraz z maszyną otrzymano fakturę zakupu z odroczonym terminem płatności wystawioną na kwotę brutto 120.000 zł (w tym VAT 23% 22.439 zł, kwota netto 97.561 zł) – Maszyna ma służyć sprzedaży zwolnionej z VAT.

Maszyna została zamontowana na hali produkcyjnej 19.10.2025 r. i rozpoczęto jej użytkowanie od dnia 25.10.2025 r. Przyjęto liniową metodę amortyzacji, zakładając, że maszyna będzie użytkowana przez 10 lat, przyjmując dokonywanie odpisów amortyzacyjnych co miesiąc, a wartość rezydualną uznano za nieistotną.

Dnia 03.01.2026 r. sprzedano maszynę firmie ABC, uzyskując wpłatę gotówkową w wysokości 138.990 zł (w tym VAT 23% 25.990 zł, kwota netto 113.000 zł) i tego samego dnia wydając maszynę nabywcy (LT).

Jednostka stosuje pełny wariant ewidencji kosztów działalności podstawowej, sporządza porównawczy rachunek zysków i strat według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości, a rok obrotowy trwa od 01 czerwca do 31 maja. Spółka jest czynnym podatnikiem VAT.

Polecenia:

1. Przedstaw zapisy operacji na kontach jakie zasły w poszczególnych miesiącach (od dnia zakupu do dnia sprzedaży) **(16 pkt)**;
2. Odpowiedz na pięć poniższych pytań:
  - a) jaka jest kwota amortyzacji miesięcznej maszyny? **(2 pkt)**
  - b) jaka jest wartość bilansowa maszyny na 31 grudnia 2025 r.? **(2 pkt)**
  - c) w których pozycjach rachunku zysków i strat będą wykazane skutki sprzedaży maszyny? **(1 pkt)**
  - d) jak wysokie koszty poniosła jednostka w związku z maszyną w roku obrotowym trwającym od 01 czerwca 2025 do 31 maja 2026 r. **(2 pkt)**
  - e) czy wszystkie operacje przeprowadzono w jednostce zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem? Jeśli nie, to wskaż ewentualne uchybienia. **(2 pkt)**

ROZWIĄZANIE

Ewidencja:

a) kwota amortyzacji miesięcznej wynosi:

b) podaj wartość bilansową maszyny na 31 grudnia 2025 r.:

c) określ pozycje rachunku zysków i strat, gdzie będą wykazane skutki sprzedaży maszyny:

Pozycje rachunku zysków i strat	Kwota	Punkty

d) określ wartość kosztów, jakie jednostka poniosła w związku z maszyną w roku obrotowym trwającym od 01 czerwca 2025 do 31 maja 2026 r.:

e) czy wszystkie operacje przeprowadzono w jednostce zgodnie z obowiązującym w Polsce prawem? Jeśli nie, to wskaż ewentualne uchybienia:

Zadanie sytuacyjne 3 (20 pkt)

Spółka ABC jest jednostką produkcyjną dokonującą wyłącznie sprzedaży opodatkowanej stawką 23% VAT. Ewidencję kosztów podstawowej działalności operacyjnej prowadzi w pełnym wariantcie (rodzajowym i kalkulacyjnym).

W poniższej tabeli znajdują się opisy wybranych operacji gospodarczych, jakie zaszły w jednostce w bieżącym roku.

Polecenia:

1. Wskaż właściwe kwoty oraz sposób dekretacji (podając numer konta) wymienionych operacji gospodarczych, wykorzystując przykładowy plan kont stanowiący załącznik do zestawu egzaminacyjnego (**16 pkt**).
2. Wiedząc, że stan początkowy na koncie 010 „Środki trwałe” wyniósł 300.000 zł, a na koncie 070 „Umorzenie środków trwałych” 100.000 zł, ustal wartość bilansową środków trwałych po zajściu poniższych operacji. (**4 pkt**)

ROZWIĄZANIE

Dekretacja:

Lp.	Opis operacji gospodarczej (dane w zł)	Kwota (zł)	Dt	Ct	Pkt
1.	W toku prac inwentaryzacyjnych ujawniono nadwyżkę w środkach trwałych (PK)	1.000			
2.	Podjęto decyzję, że powyższa nadwyżka powstała z niewyjaśnionych przyczyn (PK)				
3.	Wniesiono w formie aportu do innej firmy środki trwałe (WZ) o wartości początkowej 30.000 i dotychczasowym umorzeniu 4.000 (zakładamy, że wartość bieżąca jest równa cenie rynkowej oraz czynność nie podlega VAT)				
4.	Podjęto decyzję o likwidacji środka trwałego (LT) o wartości początkowej 14.000 i dotychczasowym umorzeniu 12.000				

Lp.	Opis operacji gospodarczej (dane w zł)	Kwota (zł)	Dt	Ct	Pkt
5.	Zakończono likwidację środka trwałego ponosząc koszty likwidacji opłacone z kasy spółki 600 (rachunek do umowy zlecenia za rozbiórkę), a materiał odzyskany wartości 1.000 przyjęto do magazynu (ZW)				
6.	Stwierdzono trwałą utratę wartości środka trwałego: wartość księgowa wynosi 5.000, a korzyści jakie będzie w stanie ten środek trwały przynieść jednostce oszacowano na 3.000				
7.	Naliczono miesięczny odpis amortyzacyjny komputerów używanych w księgowości. Wartość początkowa komputerów 26.000, założono 5-letni okres użyteczności oraz wartość rezydualną (końcową) 2.000 (PK)				
8.	Przekazano nieodpłatnie placówce oświatowej (na cele statutowe) zbędny środek trwały o wartości początkowej 35.000 i dotychczasowym umorzeniu 28.000 (PT)				

Wartość bilansowa środków trwałych (po zajściu powyższych operacji wynosi):

Zadanie sytuacyjne 4 (5 pkt)

Założenia:

W styczniu 2023 r. rozpoczęto amortyzowanie środka trwałego metodą degresywną. Wartość początkowa obiektu inwentarzowego wynosi 18.000 zł, stopa amortyzacji według wykazu wynosi 20%, współczynnik podwyższający amortyzację wynosi 1,5.

Polecenie:

Ustalić roczne kwoty amortyzacji w poszczególnych latach użytkowania obiektu, aż do momentu całkowitego zamortyzowania środka trwałego, w taki sposób aby metoda liczenia była zgodna z obowiązującym w Polsce prawem podatkowym (powyższy obiekt inwentarzowy można amortyzować metodą degresywną).

ROZWIĄZANIE

Rok	Obliczenia	Kwota amortyzacji rocznej (zł)	Pkt
2023			
2024			
2025			
2026			
2027			